

Aan de gemeenteraad

Datum : 28 januari 2020
Zaaknummer : 422158
Contactpersoon : Matthijs Kleij
Telefoonnummer : 026 3772178

Onderwerp: Vrijwilligerswerk

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van deze raadsbrief over vrijwilligerswerk. Tijdens de behandeling van de Meerjarenprogrammabegroting op 23 oktober 2019 is door wethouder Van Dellen (door de griffie geregistreerd als toezegging ID 554) naar aanleiding van vragen uit uw raad gesproken over de problematiek van het vervullen van bestuursfuncties bij verenigingen. Dit probleem doet zich niet alleen voor bij sportverenigingen maar ook bij andere culturele en maatschappelijke organisaties die sterk afhankelijk zijn van vrijwilligers.

Arnhem telt tienduizenden mensen die zich belangeloos inzetten voor clubs, stichtingen, goede doelen, etc. Het college wil blijven investeren in deze vrijwilligers. Zij zijn van onschatbare waarde. We stimuleren en faciliteren daarom verschillende partijen om verenigingen te ondersteunen. Het geven van subsidies is een belangrijk instrument, maar het is nog belangrijker dat er in Arnhem een cultuur blijft bestaan waarin mensen elkaar willen helpen en waarin vrijwilligerswerk breed gewaardeerd blijft. Een goed functionerend bestuur is een van de randvoorwaarden voor elke sportvereniging, elk orkest, de carnavalsvereniging maar ook voor stichtingen die zorgen dat buurthuizen aantrekkelijke programma's voor wijkbewoners aanbieden. Zonder de inzet van vrijwilligers kunnen zij hun activiteiten niet uitvoeren.

In deze raadsbrief schetsen we de trends in vrijwilligerswerk, gaan we in op ons huidige ondersteuningsaanbod en beschrijven we waar we in 2020 extra op inzetten.

Trends in vrijwilligerswerk

In Arnhem zijn talloze bloeiende verenigingen en organisaties die van groot belang zijn voor de stad en de inwoners. Samen met verenigingen en organisaties zien we dat het steeds lastiger wordt om voor het vrijwilligerswerk binnen besturen geschikte vrijwilligers te vinden en het werven en behouden van vrijwilligers in het algemeen is een uitdaging. Er is een verschuiving zichtbaar, waarbij mensen zich niet snel meer voor langere tijd willen binden aan functies in het vrijwilligerswerk. De voorkeur van mensen gaat steeds vaker uit naar kortdurende projecten. Het is echter ook van groot belang dat er vrijwilligers blijven die bereid zijn om bestuursfuncties, als onmisbaar en stabiel onderdeel van de vereniging, te vervullen.

Het bestaande Arnhemse ondersteuningsaanbod

We hebben in Arnhem een concreet ondersteuningsaanbod. We subsidiëren partijen om het vrijwilligerswerk te ondersteunen. Binnen de subsidierelatie bekijken we of we de opdrachten aan deze organisaties nog beter kunnen toespitsen op het ondersteunen van verenigingen bij het vinden van vrijwilligers en geschikte bestuursleden. In een aantal gevallen is hier al opdracht voor gegeven aan deze organisaties.

Hieronder geven we u een overzicht van het bestaande ondersteuningsaanbod:

Vrijwilligerscentrale

De Vrijwilligerscentrale Arnhem is onderdeel van Rijnstad. De Vrijwilligerscentrale heeft een verbindende rol tussen de aanbieders van vrijwilligerswerk en mensen die vrijwilligerswerk zoeken. Zij hebben een vacaturebank met vrijwilligersvacatures. Vrijwilligerscentrale Arnhem biedt organisaties advies bij vrijwilligersbeleid en het werven van vrijwilligers. Ook beleggen ze bijeenkomsten waarbij organisaties elkaar kunnen ondersteunen bij vraagstukken waar meerdere organisaties mee te maken hebben. Daarnaast wordt ingezet op een specifiek aantal projecten zoals Vrijwillige coach, waarbij inwoners drie maanden intensief worden gecoacht (door gekwalificeerde vrijwilligers) richting duurzaam en passend vrijwilligerswerk. Project Coach Kees is bedoeld voor die vrijwilligers die extra ondersteuning nodig hebben bij het vinden van competentiegericht vrijwilligerswerk op weg naar betaald werk.

Verenigingsondersteuning door Sportbedrijf

Vanuit het Sportbedrijf Arnhem bestaat een groot aanbod in verenigingsondersteuning. Arnhemse sportverenigingen kunnen hierop kosteloos een beroep doen. Via de medewerker verenigingsondersteuning kunnen verenigingen geholpen worden op het gebied van o.a. vrijwilligersbeleid, bestuurlijk kader, sponsoring en financiën.

De Arnhemse Uitdaging

De Arnhemse Uitdaging is een bedrijvennetwerk dat zorgt voor samenwerking tussen lokale maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Via het netwerk van vrijwilligers uit het bedrijfsleven kunnen stichtingen, verenigingen en bewonersinitiatieven een beroep doen op hulp van lokale bedrijven die kennis, materialen, faciliteiten of menskracht met hen willen delen.

Het mes snijdt daarbij aan twee kanten:

- maatschappelijke organisaties kunnen hun (vrijwilligers-)werk beter doen
- bedrijven kunnen op een praktische manier hun maatschappelijke betrokkenheid invullen.

Volare

Volare is onderdeel van Rijnstad. Volare verzorgt kortdurende trainingen, workshops en themabijeenkomsten voor vrijwilligers(-organisaties) die zich inzetten voor de Arnhemse samenleving.

Datum : 28 januari 2020
Zaaknummer : 422158
Pagina : 3

Jaarlijks past men het aanbod aan (waar is behoefte aan, welke nieuwe trainingen zijn belangrijk). Voorbeelden van trainingen zijn bijvoorbeeld een cursus Excel, cursussen voor webmasters, maar bijvoorbeeld ook reanimatiecursussen.

Cultuurplatform Schakel025

Het cultuurplatform informeert organisaties over subsidiemogelijkheden maar ook praktische zaken zoals vergunningsaanvragen voor een evenement of hoe om te gaan met privacywetgeving. Via www.schakel025.in is de informatie voor iedereen beschikbaar.

1% Movement

Medewerkers van de gemeente mogen 1% van hun werktijd besteden aan vrijwilligerswerk binnen Arnhem. Ook stimuleert de gemeente bedrijven om mee te doen met de 1% Movement.

Praktische zaken

Praktische Zaken is sinds januari 2019 het Arnhemse contactpunt waar burgerinitiatieven en vrijwilligersorganisaties terecht kunnen met bedrijfsvoeringsvraagstukken en - problemen. Naast het beantwoorden van concrete vragen ontwikkelen zij praktische oplossingen voor veel voorkomende problemen en vraagstukken.

Praktische Zaken werkt samen met de ideeënmakelaars, de Adviesbrigade, de Arnhemse Uitdaging en met de vrijwilligerscentrale. De opgehaalde kennis bij initiatiefnemers en vrijwilligers wordt ook gedeeld. Zo helpen initiatieven en vrijwilligersorganisaties elkaar verder.

Collectieve vrijwilligersverzekering

Alle vrijwilligers en mantelzorgers in Arnhem zijn automatisch verzekerd voor onder meer schade en ongevallen tijdens hun werk als vrijwilliger of mantelzorger. Inwoners en maatschappelijke organisaties hoeven daarvoor niets te doen. De verzekering is voor iedere vrijwilliger en mantelzorger die in Arnhem woont en is ingeschreven. Ook inwoners van andere gemeenten die vrijwilligerswerk doen of mantelzorger zijn in Arnhem zijn verzekerd. Deze verzekering zorgt ervoor dat vrijwilligers zich geen zorgen hoeven te maken over schade bij het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Meer informatie over deze vrijwilligersverzekering is te vinden op de gemeentelijke website.

Versterking en verbreding van aanbod in 2020

Dit jaar zullen we er vooral op inzetten om bestaande ondersteuning te versterken en te verbreden, vrijwilligerswerk te stimuleren en verbindingen te leggen tussen reeds bestaande initiatieven. Ook kijken we in 2020 of ons aanbod aansluit bij de trends die we in het vrijwilligerswerk zien. We willen goed in kunnen spelen op de verschuiving van meer 'traditioneel' vrijwilligerswerk naar vrijwillige inzet op projectmatige basis en het werven en behouden van vrijwilligers in besturen en bij organisaties in het algemeen.

Hieronder volgen een aantal concrete stappen en bouwstenen waar we in 2020 mee aan de slag gaan:

1. Subsidie en opdracht Arnhemse Uitdaging

De Arnhemse uitdaging krijgt in 2020 en 2021 extra subsidie voor meer mankracht en het doorontwikkelen van hun aanbod. Dit moet onder andere resulteren in meer vrijwillige inzet vanuit het bedrijfsleven voor verenigingen en andere maatschappelijke organisaties.

In de plannen voor 2020 heeft de Arnhemse Uitdaging ook opgenomen om de 1% Movement, als inspiratieplatform, weer nieuw leven in te blazen. Het warm maken van bedrijven en hun medewerkers voor bestuursfuncties zal hierbij extra aandacht hebben. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met de Vrijwilligerscentrale.

2. Lokaal Sportakkoord

In 2020 wordt het Lokaal Sportakkoord getekend, 'Vitale verenigingen' is een van de drie pijlers binnen het akkoord. We zijn met de uitvoering van deze pijler reeds gestart bij de Arnhemse voetbalverenigingen, omdat de nood daar vrij hoog is als het gaat om het vinden van voldoende vrijwilligers en een sterk bestuurlijk kader. Er wordt speciaal voor deze voetbalaanpak een projectleider geworven door het Sportbedrijf. Binnen deze aanpak wordt de elf voetbalverenigingen, in samenwerking met de Gelderse Sportfederatie, een verenigingsscan aangeboden die hen inzicht geeft in de knelpunten binnen hun vereniging op onder meer het gebied van vrijwilligers, bestuurlijk kader, financiën en kansen in de wijk. Vervolgens gaat men samen met de verenigingen aan de slag op weg naar een vitale club. De ervaringen die we tijdens dit traject op doen gebruiken we om lessen uit te trekken voor andere sectoren zoals welzijnswerk en de culturele sector.

3. Verenigingsondersteuning samen met het bedrijfsleven

Sinds enige tijd wordt het Arnhemse bedrijfsleven nauw betrokken bij de sportwereld. Binnen deze samenwerking zijn er meerdere Arnhemse bedrijven die bereid zijn gevonden hun diensten kosteloos ter beschikking te stellen aan sportverenigingen in onze stad. Dit is aanvullend op de eerder genoemde verenigingsondersteuning van het Sportbedrijf. Momenteel kijken we naar de inrichting hiervan in samenwerking met het bedrijfsleven, het Sportbedrijf, de Arnhemse Uitdaging en andere mogelijk relevante partners.

4. Een Arnhems vrijwilligersconvenant

Het college wil partijen verbinden aan een stedelijk vrijwilligersconvenant. Hierbij zetten we onder andere in op meer inzet van het Arnhemse bedrijfsleven, het vergroten van diversiteit van besturen (onder andere met meer jongeren) en het werven en waarderen van vrijwilligers. Het convenant wordt op een later moment verder uitgewerkt, uiteraard in overleg met partners in de stad

5. Maatschappelijke diensttijd

De gemeente Arnhem is één van de gemeenten die meedoet aan de gemeentebrede proeftuin van de maatschappelijke diensttijd (MDT). In Arnhem wordt vanaf begin 2020 gestart met MDT026 waarbij we in twee jaar tijd 140 jongeren de kans willen bieden om een maatschappelijk bijdrage te leveren in Arnhem.

Het is belangrijk dat jongeren zichzelf kunnen ontwikkelen in dit traject en dat ze er een goed netwerk mee op kunnen bouwen. De MDT staat open voor alle jongeren. In samenwerking met de vrijwilligerscentrale van Rijnstad gaan we zorgen voor goede matches tussen de jongere en de gastorganisatie. Het is belangrijk om hierbij aan te tekenen dat dit geen vervanging van werk of stage mag zijn en dat de ontwikkeling van de jongere voorop staat. Het maakt jongeren bewust van het nut van het doen van vrijwilligerswerk wat als effect kan hebben dat jongeren vrijwilligerswerk blijven doen.

6. Inzet van communicatiemiddelen

Belangrijk bij het vinden van vrijwilligers voor bestuursfuncties is het helder en op de juiste plekken communiceren over vacatures die organisaties hebben. Samen met de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) kijken we naar de verschillende mogelijkheden en succesvolle voorbeelden.

Tot slot

Samen met partners in de stad bespreken we in 2020 hoe we het ondersteuningsaanbod beter kunnen laten aansluiten op de vraag uit het verenigingsleven. Een tekort aan vrijwilligers (in bestuursfuncties) is niet nieuw, maar hoe mensen vrijwilligerswerk willen en kunnen invullen in de toekomst is wel iets waar we ons toe moeten verhouden. Als gemeente kunnen we ondersteunen bij de aanpak van deze uitdagingen door samen met organisaties én (potentiele) vrijwilligers zelf in de stad in gesprek te gaan. Zo kunnen mensen zich blijven inzetten voor alle mooie verenigingen en organisaties in onze stad.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,